

OFERTA WDROŻENIOWA

Odmiany borówki niskiej (*Vaccinium angustifolium* Aiton)

Słowa kluczowe: borówka niska, odmiana, *Vaccinium angustifolium* Aiton

Opis wdrożenia:

Borówka niska to stosunkowo nowy gatunek z rodziny wrzosowatych (*Ericaceae*). W warunkach naturalnych występuje głównie w USA i Kanadzie. Ma podobne wymagania glebowe i klimatyczne, jak borówka amerykańska, jest jednak bardziej odporny na podwyższone pH i gorsze warunki powietrzno-wodne. Stanowisko pod uprawę powinno być słoneczne, ciepłe, zaciszne, stale wilgotne. Gleba musi być lekka, luźna, bardzo próchniczna i kwaśna (pH 3,5-4,5). Owoce są drobne lub średniej wielkości (znacznie mniejsze niż borówki wysokiej), słodkie, o barwie granatowej, a nawet czarnej, bez lub z delikatnym, woskowym nalotem. Wyglądem przypominają jagody leśne. Są doskonałym uzupełnieniem diety z uwagi na wysoką zawartość antyoksydantów i innych cennych składników m.in. błonnika, fenoli czy witamin. Krzewy rosną niezbyt silnie, są bardzo wytrzymałe na mróz i stosunkowo łatwe w produkcji. Mimo, że są częściowo samopłodne to dla lepszego plonowania warto posadzić dwie odmiany o podobnym terminie kwitnienia. Gatunek ten ma wiele odmian, których owoce dojrzewają od czerwca do końca sierpnia. Termin dojrzewania jest związany z warunkami pogodowymi w okresie poprzedzającym zbiór.

W latach 2015-2020 prowadzono doświadczenia z oceną połową odmian tego gatunku. Niektóre z nich to mieszańce między *V. angustifolium* a *V. corymbosum*, jednak pod względem wielu cech bardziej przypominają borówkę niską.

'Brunswick' - pochodzi z Nowej Szkocji, Kanada (1965r.). Krzewy są niskie (35-75cm) o zwartym pokroju. Jagody pokryte

niebieskim nalotem, są słodkie i aromatyczne, dojrzewają w lipcu.

'Danute' - odmiana litewska (2008r.). Krzewy dorastają do około 75-100cm, mają pokrój lekko rozłożysty. Owoce są średniej wielkości lub drobne, pokryte nalotem, dojrzewają wcześniej - od początku lipca.

'Emil' - odmiana szwedzka (1997r.), z wolnego zapylenia BV838. Krzewy osiągają wysokość około 80-100 cm i mają wzniesiony pokrój. Jagody są małe, jędrne, aromatyczne, bardzo ciemne, dojrzewają od połowy lipca.

'Freda' - pochodzi z Litwy (2008), krzewy mają pokrój lekko wzniesiony, rosną słabiej niż krzewy 'Danute'. Owoce są ciemne, pokryte delikatnym nalotem, dojrzewają wcześniej, w końcu czerwca.

'Northblue' - pochodzi z USA (1986r.), krzewy osiągają wysokość około 0,6-1,2m, mają kulisty pokrój. Owoce są ciemnoniebieskie, z nalotem, przypominają jagody borówki wysokiej. Pierwsze owoce dojrzewają od połowy lipca.

'Northcountry' - wyhodowana w USA (1986r.), krzew o rozłożystym pokroju, dorasta do 0,5-0,8m wysokości. Owoce są średniej wielkości, błękitnej barwy. Mają smak typowy dla owoców borówki niskiej. Dojrzewają około 7 dni przed 'Northblue', zbiór trwa około 2-3 tygodnie.

'Putte' - odmiana szwedzka (1986r.), jest mieszańcem borówki wysokiej i niskiej. Krzewy osiągają 50-70 cm wysokości, pokrój jest częściowo wzniesiony, są bardzo wytrzymałe na przemarzanie. Owoce są czarne z delikatnym, woskowym niebieskim nalotem. Zbiory rozpoczynają się w połowie lipca.

'Brunswick'

'Danute'

'Emil'

'Emil' - krzew

'Northblue'

'Northcountry'

'Freda'

'Putte'

'Putte' - krzew

(fot. D. Kruczyńska)

Innowacyjność wdrożeniowa –efekty gospodarcze i społeczne

Informacje dotyczące odmian borówki niskiej przyczynią się do wzrostu zainteresowania tym gatunkiem. Spośród wszystkich ocenianych odmian za najbardziej obiecujące, zarówno do posadzenia na plantacjach towarowych, jak i do uprawy amatorskiej uznano odmiany: 'Emil' i 'Putte'. Odmiany te mają stosunkowo małe wymagania uprawowe, krzewy rosną zdrowo, dając długie przyrosty i dobrze plonują, nawet przy okresowych niedoborach wody. Najwięcej owoców zawiązują na pędach jedno-i dwuletnich. Można je uprawiać na terenie całego kraju.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Plantatorzy, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, hobbyści

Twórcy oferty wdrożeniowej:

Zakład Odmianoznawstwa, Szkółkarstwa i Zasobów Genowych

Autor:

dr hab. Elżbieta Rozpara, prof. IO

dr Dorota Kruczyńska

Norbert Kowara

Tel. 46 8345437; E-mali: elzbieta.rozpara@inhort.pl

Praca wykonana w ramach Programu Wieloletniego IO 2015-2020, Zadanie 1.4: „Nowe gatunki dla poszerzenia i zróżnicowania produkcji roślin ogrodniczych, w tym żywności funkcjonalnej”.